

СПРАВА «РОЛІК ТА ШАНДРА ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF ROLIK AND SHANDRA v. UKRAINE)

(Заяви № 13921/17 та 54870/21)

Стислий виклад рішення від 18 січня 2024 року

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржились за пунктом 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на відсутність відповідних і достатніх підстав для тримання їх під вартою. Розглянувши скарги заявників Європейський суд повторив, що відповідно до його усталеної практики за пунктом 3 статті 5 Конвенції існування обґрунтованої підозри, що ув'язнений вчинив злочин, є обов'язковою умовою для законності тривалого тримання під вартою. Однак зі впливом деякого часу органи судової влади повинні навести підстави, які б виправдовували продовження позбавлення свободи. Такі підстави мають бути «відповідними» та «достатніми», а компетентні національні органи влади повинні демонструвати «особливу ретельність» під час здійснення провадження. Також Європейський суд нагадав, що органи влади повинні переконливо обґрунтувати будь-який період тримання під вартою, яким би коротким він не був, та зобов'язані розглянути альтернативні засоби забезпечення присутності особи у судовому засіданні. Посилаючись на свою попередню практику Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі національні суди не навели відповідних і достатніх підстав для тримання заявників під вартою під час досудового розслідування, та констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Вирішує об'єднати заяви;
2. Оголошує заяви прийнятними;
3. Постановляє, що ці заяви свідчать про порушення пункту 3 статті 5 Конвенції у зв'язку з відсутністю відповідних і достатніх підстав для тримання під вартою;
4. Постановляє, що: (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.»